Elisa raamatud loevad end sünteeshääle abiga eesti keeles ette

10 aastat tagasi - 18.10.2016 Autor: AM

Eestikeelset sünteeshäält Tõnu teavad paljud juba aastaid (või naishääli Evat ja Liisit). See kõnemootor võib arvutisse installitud TTS (*Text-to-speech* ehk tekst kõneks) teenusena ette lugeda ekraanil kirjas olevat teksti või veebis ilma midagi installimata tekstiaknasse kopeeritud sõnumeid korralikult ette lugeda. Paljudele nägemispuudega inimestele on see ainsaks võimaluseks (peale selle, et keegi ette loeb) uudistega veebis kursis olla või siis e-kirju ja dokumente lugeda. Eesti keeleteadlaste ja Elisa koostöö tulemusena täienes nüüd ka e-raamatute keskkond Elisa Raamat uue innovaatilise teenusega - kui pole mahti e-raamatut ise lugeda või ei saa, võib seda kuulata. Teksti loeb ette Eesti keeleteadlaste poolt loodud kõnesüntesaator ehk Iselugeja.

Eesti keelteadlaste poolt loodud innovaatiline ja maailmas vägagi ainulaadne kõnesüntesaator on tänu ühisele koostööle saanud reaalse rakenduse igapäevaelus. „Elisa suunaks on aidata luua Eesti teadlaste rakendusuuringutele kaubanduslikku väljundit," täheldas Elisa juhatuse liige **Andrus Hiiepuu.** „Täna saamegi öelda, et Elisa on esimene ettevõte Eestis, kes on aidanud luua Eesti keeleteadlaste poolt välja arendatud lahenduse baasil väga innovaatilise kaubandusliku teenuse."

„Tänapäeva kiire elutempo juures kuuleme tihti, kuidas inimesed sooviksid küll lugeda, ent aega selleks napib. Elisa Raamat tõi 2014. aasta sügisel raamatud riiulitelt mugavalt inimese taskusse, ent nüüd oleme astunud sammukese edasi – lubame lõunapausil alustatud raamatu lugemist jätkata ka autos või trennis," ütles Hiiepuu.

Eesti Keele Instituudis arendatud kõnesüntesaator teisendab teksti audiofailiks. „Võib tunduda, et näiliselt lihtsa ja selgelt püstitatud ülesande – teisendada kirjalik tekst kõneks – võiks kiirelt ja kergesti lahendada. Tegelikult on siin taga aastatepikkune töö ja sellist tunnet ei ole meil veel kordagi tekkinud, et nüüd oleks eestikeelne kõnesüntees lõplikult valmis," ütles Eesti Keele Instituudi vanemteadur, kõneuurimise ja kõnetehnoloogia osakonna juhataja **Meelis Mihkla.**

„Iselugejas kasutatav kõnesüntesaator põhineb peidetud Markovi mudelitel. Aluseks on inimeste poolt sisse loetud tekst, mis koosneb umbes paarist tuhandest lausest. Keelejuhtidena kasutatakse näitlejaid, raadiodiktoreid ja ka tavalisi inimesi ehk nö koolitamata hääli. Juba salvestatud kõne põhjal treenitakse välja vastav sünteeshääl," kirjeldas Iselugejas kasutatavate häälte üks põhilisi loojaid EKI tarkvaraarendaja **Indrek Kiissel.**

„Sünteeshäält on juba varem rakendatud, näiteks alates 2013. aastast ETV kanalite subtiitrite ettelugemisel. Samas tuleb hääli pidevalt täiustada – need kipuvad olema iseäraliku kõlaga ja pisut monotoonsed. Võõrnimesid häältdatakse praegu eesti keele häältdusreeglite kohaselt ja nüansse, millele edaspidi tähelepanu pöörata, on rohkemgi," kinnitas Eesti Keele Instituudi direktor **Tõnu Tender.**

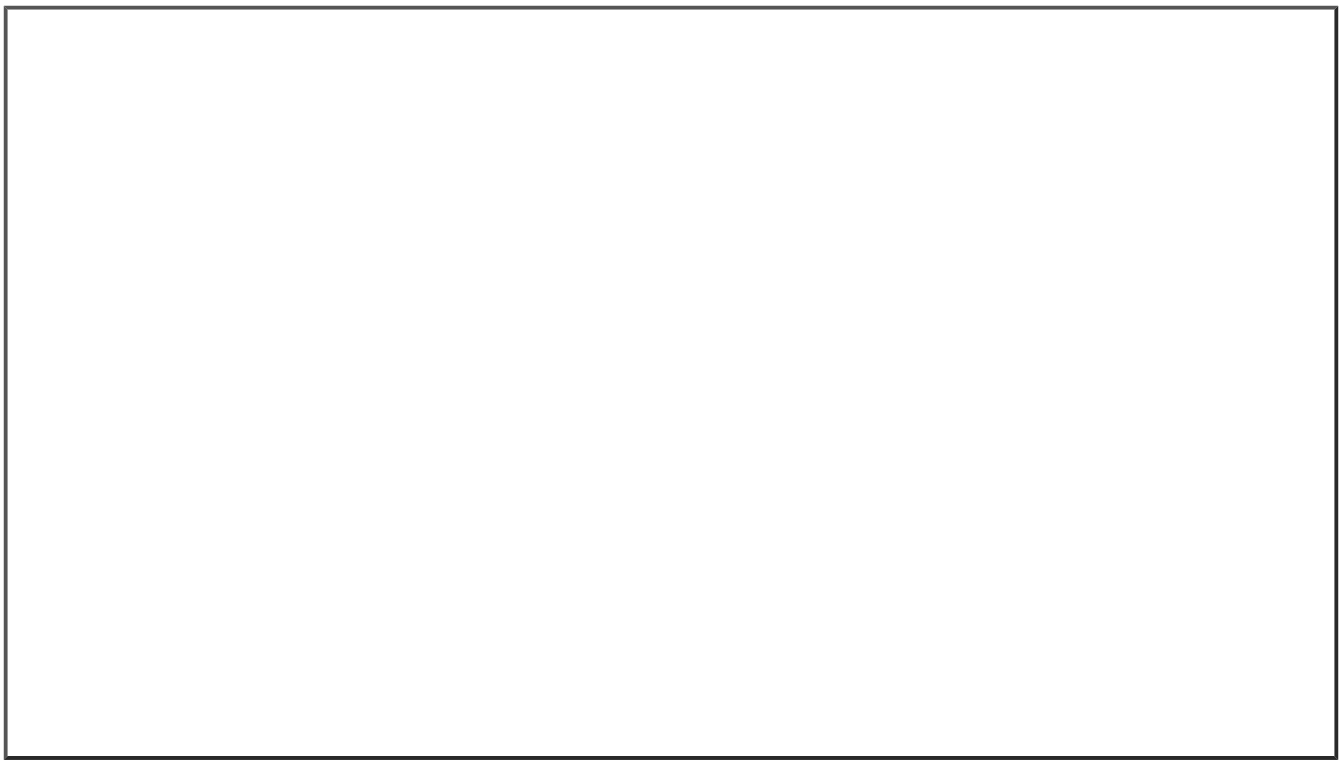
Elisa Raamatu valik on tänaseks laienenud 2000 erineva teoseni ja kliendil on võimalik neid kuutasu eest piiramatult lugeda. Sama kuutasu eest saab Elisa klient nüüd raamatuid ka kuulata.

Hiiepuu sõnul on Elisa Raamat saanud oma kasutajatelt väga head tagasisidet. „Soovina toodigi välja seda, et valikusse võiksid lisanduda ka audioraamatud," märkis Andrus Hiiepuu. „Kuivõrd audioraamatuid on eestikeelsena ja kaubanduslikul eesmärgil kasutamiseks välja antud vaid paarisaja ringis, siis proovisime klientide soovi lahendada veidi loomingulisemalt."

Iselugeja ei ole mõeldud konkureerima audioraamatutega, mille tegemisel osalevad professionaalsed näitlejad, kaasatakse stuudio ning teksti loetakse vastavalt sisus toimuvale. Antud lahendus on pigem hea lisavõimalus inimestele erinevates situatsioonides lugemisvaramu nautimiseks – autoga sõites, treeningul, jalutades jne.

Elisa Raamatu äpp on allalaetav nii iOS´iga kui ka Androidiga seadmetes. Esimesed 14 päeva saab esmaliituja teenusega tutvuda tasuta. Kõiki raamatuid saab piiramatult lugeda 8,99 euro eest kuus ning teenusega saavad liituda nii Elisa, Telia kui ka Tele2 kliendid.

Tahad kuulda, kuidas sünteeshääl Tõnu uudiseid ette loeb? AM testis seda mõni aeg tagasi, proovi järgi:

- Uudised

- Androidiblog
- Tarkvara

Pilt

